

Engelli Bireyler İçin Önemli Bilgiler

1.Engelli Sağlık Kurulu Raporu nedir ve nerelerde kullanılır?

Engelli Sağlık Kurulu Raporu, Sağlık Bakanlığı tarafından yetkilendirilen heyetler tarafından düzenlenen ve engelli bireyin engellilik durumunu, engel grubunu, engellilik tür ve derecesini içeren bir belgedir. Bu rapor engelli aylığı, evde bakım yardımı, bakım hizmetleri, özel eğitim, istihdam ve sağlık hizmetlerinden yararlanmak için gerekli olan bir rapordur. Engelli Sağlık Kurulu Raporu, engelliler için düzenlenmiş vergi indirimleri, vergi muafiyetleri ve çeşitli alanlardaki indirimler için de kullanılır.

2.Engelli Sağlık Raporu nasıl temin edilir?

Engelliler için Sağlık Kurulu Raporu Sağlık Bakanlığınca yetkilendirilmiş hastanelerden alınabilmektedir. Çocuklar için özel gereksinim raporu, çocuğun bakımını üstlenen kişinin başvuru dilekçesi ile ÇÖZGER (Çocuklar için Özel Gereksinim Değerlendirme Raporu) düzenlemeye yetkili hastanelere müracaatı ile temin edilebilir.

3. Engelli kimlik kartı nedir ve nasıl alınır?

Engelli Kimlik Kartı engelli kişinin engelini türünü, derecesini, sürekli veya geçici oluşunu, kimlik bilgilerini içeren bir karttır. Engelli bireyin 18 yaşından küçük olması durumunda sağlık kurulu raporunda “Çocuklar için Özel Gereksinim Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre Hafif Düzeyde ÖGV (40-49,) Orta Düzeyde ÖGV (50-59), İleri Düzeyde ÖGV (60-69) Çok İleri Düzeyde ÖGV (70-79), Belirgin Özel Gereksinimi Vardır (80-89), Özel Koşul Gereksinimi Vardır (90-99) ifadelerinden birinin yer alması gerekmektedir.

Bu kartı alabilmek için engelli kişinin;

- Engelli Sağlık Kurulu Raporu aslı veya onaylı örneği (Engel Oranı %40 ve üzeri)
- 2 adet fotoğraf,
- Nüfus cüzdanı ile birlikte ikamet ettiği ildeki Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'ne başvurması gerekmektedir.

4. Engelli bireylere sağlanan indirim ve haklar nelerdir?

- Elektrik faturasında destek: Düzenli sosyal yardım alanların (Düzenli sosyal yardım/2022 sayılı yasa kapsamında aylık almaya ilişkin verilmiş hak sahipliği kararı devam eden hanelerin) elektrik faturalarının bir kısmı devlet tarafından ödenmektedir. Hak sahiplerinin kimlik kartı ve elektrik faturası ile PTT şubesine gitmesi yeterlidir.
- Su indirim: Engel türü fark etmeksizin, engellilik derecesi yüzde 40 ve üzeri olan bireyler durumlarını gösterir belge ile İSKİ şube müdürlüklerine başvurmaları halinde % 50 su indiriminden faydalanabilmektedir.
- Toplu taşıma araçlarında ücretsiz seyahat hakkı
- Tüm resmi ve özel halk otobüsleri, deniz ulaşım araçları ve TCDD bünyesindeki trenlerden ücretsiz yararlanma hakkı.
- Müze ve ören yerlerine ücretsiz giriş hakkı
- Milli parklar, tabiatı koruma alanları ve tabiat parklarına ücretsiz giriş hakkı
- Devlet tiyatrolarından ücretsiz yararlanma hakkı
- TV yayını hizmetlerinde engelli kişilere indirimli tarifeler uygulanmaktadır.
- Tüm iç hat uçuşlarında %20 indirim
- GSM operatörleri engelli kişilere özel tarifeler uygulamaktadır.
- Konut vergisi muafiyeti (200 metrekareden küçük tek konutu olan engelliler emlak vergisinden muafittir)
- Engellilerin eğitimleri, meslekleri, günlük yaşamları için özel olarak üretilmiş her türlü araç-gereç ve özel bilgisayar programlarının temini KDV'den müstesnadır.
- TOKİ kura çekilişinde haklar

5. Engelli bireylerin eğitim hakları nelerdir?

Zorunlu eğitim çağında özel gereksinimli çocuklar eğitim sistemi içinde olmak zorundadırlar. 20 Şubat 2019 tarihinden önce alınmış geçerli raporu olanların özel eğitim hakkından yararlanmaları için raporlarında en az %20 engelli oldukları belirtilmiş olmalıdır. 20 şubat 2019 tarihinden sonra özel gereksinim raporu alan 18 yaş altı çocukların, özel eğitim, fizyoterapi, rehabilitasyon veya benzeri gereksinimleri rapora yazılmış olmalıdır. Belirtilen raporlara sahip olan çocuklar, Rehberlik Araştırma Merkezlerinin değerlendirme sonucu özel eğitim imkânlarından yararlanırlar.

ENGELLİ HAKLARINI BİLİYOR MUSUNUZ?

6. Engelli bireyler için meslek edindirme kursları açan kurum ve kuruluşlar nelerdir?

- Türkiye İş Kurumu,
- Halk Eğitim Merkezleri,
- Mesleki Eğitim Merkezleri,
- Özel Dershaneler,
- Belediyeler

Engellilerle ilgili bazı dernekler ve vakıflar tarafından engelliler için meslek edindirme kursları düzenlenmektedir. Bu kurslara katılabilmek için söz konusu kurum ve kuruluşların ikamet edilen ildeki şubeleriyle irtibata geçilmesi ve istenilen belgeler tamamlanarak başvurulması gerekmektedir. Bu kurslar genellikle ücretsiz olup bazı kuruluşlar ulaşım olanağı da sağlamaktadır.

7. Engelliler devlet memuru olarak çalışabilir mi?

Ortaöğretim, ön lisans ve lisans düzeyinde mezun veya sınavın geçerlilik süresi içerisinde mezun olabilecek durumda olanlar Engelli Kamu Personel Seçme Sınavı'na (EKPPSS) girmek suretiyle; ilkökul, ortaokul, ilköğretim ve özel eğitim iş uygulama merkezi veya okulu mezunları ise kura usulü ile devlet memuru olmak için başvurabilirler. Engelli kişilerin devlet memuru olarak istihdamları, Devlet Personel Başkanlığı koordinasyonunda ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca, yapılmaktadır.

Devlet Memurları Kanunu'na göre kurum ve kuruluşlar çalıştırdıkları personele ait kadrolarda %3 oranında engelli personel çalıştırmak zorundadır. %3'ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (taşra teşkilatı dahil) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır.

8. Engelliler işçi olarak çalışabilir mi?

Engellilerin kamu sektöründe veya özel sektörde iş kanunu çerçevesinde işçi olarak çalışmaları mümkündür. Engelli bireylerin işçi olarak işe yerleşebilmesi için Türkiye İş Kurumu'na, Türkiye İş Kurumu İl Müdürlüklerine veya Türkiye İş Kurumu'nun resmi internet sitesi www.iskur.gov.tr adresine başvuruda bulunmaları gerekmektedir.

9. Engelliler işçi olarak çalışabilir mi?

Engellilerin kamu sektöründe veya özel sektörde iş kanunu çerçevesinde işçi olarak çalışmaları mümkündür. 4857 Sayılı İş Kanununun 30. maddesine göre işverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde toplam işçi sayılarının %3'ü oranında, kamu işyerlerinde ise %4'ü oranında engelli ve %2'si oranında eski hükümlü işçiyi meslek, beden ve ruhsal durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler.

Engelli bireylerin işçi olarak işe yerleşebilmesi için Türkiye İş Kurumu'na, Türkiye İş Kurumu İl Müdürlüklerine veya Türkiye İş Kurumu'nun resmi internet sitesi www.iskur.gov.tr adresine başvuruda bulunmaları gerekmektedir.

10. Engelli bireylere motorlu taşıt almında verilen muafiyetler nelerdir?

ÖTV: Engelli bireylere motorlu taşıt almında ÖTV indirimi ve muafiyet hakkı tanınır. ÖTV muafiyetinden yararlanmak için rapor %90 ve üzeri, ÖTV indirimden faydalanmak için en az %40 olmalıdır.

Engel oranı %90'ın altında olan kişiler ise alacakları otomobilde engellerine yönelik düzenleme yaparak ÖTV muafiyetinden yararlanabilirler.

MTV: Engellilik dereceleri %90 ve üstü olan malul ve engellilerin adlarına kayıtlı taşıtlar ile diğer malul ve engellilerin bu durumlarına uygun hale getirilmiş özel tertibatlı taşıtları motorlu taşıtlar vergisinden istisnadır.

11. Engelli Aylığı Alma Şartları Nelerdir?

Engelli aylığı 2022 sayılı Kanun kapsamında, sosyal güvenlik kurumlarından (SSK, Bağ-Kur, Emekli Sandığı) hiçbirine tabi olmayan ve muhtaçlığı ilgili Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı tarafından belgelenen, 18 yaşından büyük engellilere ya da 18 yaşından küçük engelli yakını bulunanlara verilen bir aylıktır. Engelli aylığı almak isteyen 65 yaş üstü engelli bireylerin de en az %70 oranında engelinin bulunması gerekmektedir.

12. Engelliler için Muhtaç Aylığı alma şartları nelerdir?

- 18 yaşından büyük engellilerin %40 ve üzeri engel oranına sahip olmaları
- 18 yaşın altındaki engelliler için Hafif Düzeyde ÖGV (40-49), Orta Düzeyde ÖGV (50-59), İleri Düzeyde ÖGV (60-69) Çok İleri Düzeyde ÖGV (70-79), Belirgin Özel Gereksinimi Vardır (80-89), Özel Koşul Gereksinimi Vardır (90-99) ifadelerinden birini almış olmaları
- Sosyal güvencesinin olmaması
- Herhangi bir gelir veya aylığı bulunmaması
- Mahkeme kararı veya kanunla bakım altına alınmamış olması
- Gelir getirici taşınır ve taşınmaz malı mevcut olmaması veya olup da bunlardan elde edeceği aylık ortalama gelirinin Muhtaçlık Yönetmeliği ile belirlenen muhtaç aylığı miktarını geçmemesi şartı ile bağlanabilmektedir.

İletişim

Eyüpsultan Rehberlik ve Araştırma Merkezi

Adres: Sakarya Mahallesi, Türbe Caddesi, No:3, Eyüpsultan/İSTANBUL

Telefon: 0212 427 6797

Eser

Adres: Merkez Mahallesi, İdris Köşkü Caddesi, No:45, Eyüpsultan/İSTANBUL

Telefon: 0212 440 1551